

สื่ออินเทอร์เน็ตกับผู้พิการทางการได้ยิน

Internet for deaf people

เรีัยรทพพยั ดำรงดูลทักศนั*

บทคัดย่อ

บทความนี้ มุ่งเสนอการเข้าถึงสื่ออินเทอร์เน็ตของผู้พิการทางการได้ยิน ซึ่งเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร ที่ได้รับความนิยมในขณะนี้ เนื่องจากสามารถร่นระยะเวลา ระยะทางในการสื่อสาร และยิ่งไปกว่านั้น สื่ออินเทอร์เน็ตได้กลายเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้พิการทางการได้ยินอย่างยิ่ง เพราะเป็นสื่อกลางที่ทำให้ผู้พิการทางการได้ยินรู้สึกเท่าเทียมกับคนปกติเวลาสื่อสารกัน จากการศึกษาความสัมพันธ์ของการเปิดรับ ความคาดหวัง และการใช้ประโยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ต ก็ยังคงพบปัญหาบางประการที่ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำของการเข้าถึงการสื่อสารผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตของผู้พิการทางการได้ยิน ข้อมูลนี้จึงอาจเป็นแนวทางในการสร้างความเท่าเทียมกันในการเข้าถึงสื่ออินเทอร์เน็ตของผู้พิการทางการได้ยิน

Abstract

This article aims to describe the internet access of deaf people. Nowadays, internet is the most popular media, because its users can save time and shorten the distance in communication process. More than that, internet has become an important tool in communication for deaf people. Serving as a channel for deaf people, it makes them feel as equal during communicating with other people.

According to the study, the rate of Internet users among deaf people is high and their expectation as well. As a target of their practices, deaf people use internet to update to the latest informations despite some language problems in the communication process through internet.

* นักศึกษาลัทธิสุตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารพัฒนาการ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทนำ

“การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิ และโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ”

(พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในมาตรา 10 วรรคสอง)

สืบเนื่องจากผู้พิการทางการได้ยินหรือคนหูหนวกเป็นกลุ่มคนพิการที่มีความบกพร่องทางการสื่อสาร ไม่สามารถได้ยินเสียง อันเป็น “เครื่องมือสื่อสาร” ของการติดต่อสื่อสารระหว่างคนปกติด้วยกันได้ ในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้พิการทางการได้ยิน หรือคนหูหนวกด้วยกันนั้น จะใช้ภาษามือเป็นหลัก แต่สำหรับการติดต่อสื่อสารกับคนปกตินั้นก็ยังมีปัญหาอย่างมาก เนื่องจากมีคนปกติไม่มากนักที่จะเข้าใจภาษามือ และมีผู้พิการทางการได้ยินหรือคนหูหนวกไม่มากนักเช่นกัน ที่สามารถอ่านปากและออกเสียงโต้ตอบกับคนปกติได้ ปัญหาการติดต่อสื่อสารของผู้พิการทางการได้ยินหรือคนหูหนวก กับสังคมมิได้มีแต่การสื่อสารโต้ตอบกันในชีวิตประจำวันเท่านั้นแต่ยังรวมถึงการรับสื่อต่างๆ โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ การรับรู้สารจากคนกลุ่มนี้ทำได้ด้วยการมองดูแล้วนำภาพจากการมองเห็นไปตีความและแปลความหมายต่อไป ความบกพร่องทางการได้ยินจึงเป็นอุปสรรคหลักในการรับสารด้วยการฟัง

ปัจจุบันไม่สามารถปฏิเสธได้เลยว่าเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์ทุกคน ไม่ว่าจะเป็นผู้พิการหรือคนปกติในแง่การสื่อสารก็เช่นเดียวกัน เทคโนโลยีเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ และความรวดเร็วให้การสื่อสารของยุคสมัยนี้ซึ่งได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก

ในยุคปัจจุบัน ทั้งนี้เป็นผลมาจากเทคโนโลยีของคอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์ต่างๆที่พร้อมจะรับรองและช่วยแบ่งเบาภาระส่งเสริมความสะดวกสบายรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และยังเป็นอีกหนึ่งเครื่องมือในการคลายเครียดได้อีกด้วย เหตุผลนี้จึงส่งผลให้สังคมโลกถูกส่งเสริมให้เข้าสู่ยุคข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็ว อินเทอร์เน็ตก็เป็นระบบการสื่อสารที่สำคัญมากที่สุดในการสื่อสารผ่านเทคโนโลยีในสังคมปัจจุบัน เพราะผู้ใช้งานสามารถหาข้อมูลข่าวสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารความคิดเห็นระหว่างกันได้โดยง่าย โดยที่ระยะทางไม่ใช่อุปสรรคในการสื่อสารอีกต่อไป แต่ถึงแม้ว่าเทคโนโลยีจะก้าวหน้าไปมากเพียงไรก็ตาม การเข้าถึงสื่ออินเทอร์เน็ตของผู้พิการกับคนปกติก็ยังคงมีความเหลื่อมล้ำกันอยู่ อาจเนื่องจากสภาพร่างกายที่แตกต่างกัน ช่องว่างทางการใช้เทคโนโลยี การให้-รับบริการ ความคล่องแคล่วในการใช้งาน รวมถึงโอกาสในการใช้ช่องว่างที่ว่านี้ จะนำไปสู่โลกที่แบ่งเป็นสองชั้น ระหว่างผู้รู้และผู้ไม่รู้ และระหว่างผู้ใช้และผู้ที่ไม่ได้ใช้ (Tapscott, 1998, อ้างถึงใน จินดารัตน์ บรรบริหาร, 2548, หน้า 34)

ธรรมชาติและการสื่อสารของผู้พิการทางการได้ยิน

ตามปกตินั้นมนุษย์ทั่วไปจะพูดได้ก็ต่อเมื่อหูได้ยินเสียงพูดตั้งแต่ยังเล็กอย่างสม่ำเสมอ จนเกิดเป็นความเข้าใจ และมีการเลียนเสียงและนำไปใช้พูด ผู้ที่มีความบกพร่องตั้งแต่เล็กจึงขาดการเรียนรู้ภาษาและการพูด เด็กที่พิการทางการได้ยินมาตั้งแต่กำเนิดหรือในระยะก่อนจะพูดนั้นจะมีความล่าช้าของพัฒนาการทางด้านภาษาในทุกๆด้านไม่ว่าจะเป็นการพูด การอ่าน หรือแม้แต่การเขียน (ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม, 2519, หน้า 112)

เด็กผู้พิการทางการได้ยินมีความบกพร่องทางการได้ยินเป็นอุปสรรคในการรับรู้และพัฒนา

ด้านภาษา เด็กผู้พิการทางการได้ยินจึงต้องอาศัยประสาทสัมผัสทางด้านสายตาแทนประสาทสัมผัสทางการฟัง ทักษะการอ่านจึงมีความสำคัญเพื่อการเรียนรู้และเข้าใจความหมายทางภาษา โดยการเรียนรู้ภาษาจากการอ่านของเด็กผู้พิการทางการได้ยินคือ การอ่านภาษามือ การอ่านภาษาพูดหรือริมฝีปาก และการอ่านภาษาเขียนหรืออ่านหนังสือ (วิรัตน์ชัย ยงวณิชย์ , 2535, หน้า 20)

ผู้พิการทางการได้ยินแตกต่างจากคนปกติในแง่ของกระบวนการการเรียนรู้ทางภาษาตั้งแต่ก้าวแรก เด็กปกติคิดและรับรู้ภาษาโดยการฟังและแม้จะแสดงออกทางภาษาหรือการรับรู้การแสดงผลออกทางภาษา เช่น ฟังเสียงพูดของตัวเองก็อาศัยโสตประสาททั้งสิ้น ส่วนเด็กผู้พิการทางการได้ยินนั้น การแสดงผลออกทางภาษาอาศัยการพูดแต่ไม่อาจใช้โสตประสาทหรือประสาทหูที่ช่วยให้เกิดการรับรู้ทางภาษาเป็นเครื่องมือประเมินการพูดของตนเองได้ เด็กปกติเมื่อพูดก็จะได้ยินเสียงพูดของตัวเอง เท่ากับว่าเป็นการประเมินการพูดไปในตัว แต่เด็กผู้พิการทางการได้ยินต้องอาศัยประสาทสัมผัสช่วยในการพูด เพราะการได้ฟังเสียงพูดของตนเองเป็นเรื่องสำคัญในการเรียนรู้ทางภาษา (ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม, 2519, หน้า 114) นอกจากนี้ความสามารถในการอ่านภาษามือ การอ่านภาษาพูด และการอ่านภาษาเขียนของเด็กผู้พิการทางการได้ยินแต่ละคนก็มีความชำนาญแตกต่างกันไป ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถของเด็กในการฝึกฝนผ่านการเรียนการสอนทั้งในโรงเรียนสอนคนหูหนวก และการใช้ภาษาเหล่านี้ในชีวิตประจำวัน เด็กที่อ่านภาษาพูดได้อย่างคล่องแคล่วแทบจะไม่มีปัญหาในการสื่อสารความหมายกับคนปกติ แต่ในโลกแห่งความเป็นจริงมีเด็กผู้พิการทางการได้ยินจำนวนน้อยมากที่จะสามารถทำได้ ดังนั้นการอ่านภาษาเขียนจึงเป็นวิธีที่ง่ายกว่าการฝึกฝนเพื่อติดต่อสื่อสารกับคนปกติ แม้ว่าจะมีปัญหาในการวางรูปประโยค หรือการใช้คำศัพท์ยาก แต่

เด็กผู้พิการทางการได้ยิน ที่สามารถอ่านภาษาเขียนได้ จะสื่อความหมายและเข้าใจภาษาที่ติดต่อกับคนปกติทั่วไปได้ดีกว่าเด็กผู้พิการทางการได้ยินที่ไม่เข้าใจภาษาเขียน

สื่ออินเทอร์เน็ตจึงเป็นช่องทางการสื่อสารที่ดีอีกประเภทหนึ่งสำหรับเด็กผู้พิการทางการได้ยิน ที่จะสามารถติดต่อสื่อสารทั้งระหว่างผู้พิการทางการได้ยินด้วยกันเอง และสื่อสารกับคนปกติได้ง่ายกว่าใช้ภาษามือที่บางคนอาจเข้าใจเนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่เน้นภาษาเขียนในการบอกเล่า บรรยายเนื้อหาสิ่งต่างๆ ย่อมทำให้เด็กผู้พิการทางการได้ยินกลุ่มนี้เข้าใจในสิ่งที่เห็นมากกว่าเด็กผู้พิการทางการได้ยินที่ไม่สามารถอ่านภาษาเขียนได้ (ศรียา นิยมธรรม, 2544, หน้า 49) เพราะการบกพร่องทางการได้ยินส่งผลให้การรับรู้ การตีความ และการสื่อความหมายของเสียงผิดเพี้ยนไปตามระดับการได้ยินที่สูงสูญเสีย ดังนั้นผู้พิการทางการได้ยินแต่ละคนที่มีระดับการได้ยินแตกต่างกันก็ย่อมที่จะตีความและเข้าใจสารที่ได้รับแตกต่างกันออกไปด้วย คนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระดับหูตึงย่อมพอที่จะเข้าใจและรับรู้ความหมายของสารที่ส่งผ่านเสียงได้ดีกว่าคนที่หูหนวกสนิท ซึ่งจำเป็นต้องใช้การรับรู้ทางสายตา และสื่อความหมายด้านภาพควบคู่กันไปด้วย (ศรียา นิยมธรรม, 2538, หน้า 22)

การสื่อสารผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ และ อินเทอร์เน็ต

วัตถุประสงค์ในการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์นั้นเป็นปัจจัยที่สำคัญ ซึ่งโปรแกรมดังกล่าวต้องมีคุณลักษณะในการสร้างปฏิสัมพันธ์ กล่าวคือสามารถแสดงผล รับ-ส่งข้อมูล ได้ตอบ และประมวลผล ทั้งนี้คุณลักษณะดังกล่าวจะเน้นไปในเรื่องของการส่งข้อมูลกลับไปในลักษณะของข้อความและด้วยเหตุผลในเรื่องของความสะดวกสบายจากการสื่อสาร ผ่านตัวกลางด้วยคอมพิวเตอร์

เตอร์ทั้งในเรื่องของเวลาและสถานที่นั้น ทำให้มีผลกระทบโดยตรงต่อชีวิตของเรา ทั้งในแง่ของตัวบุคคลที่จะมีเวลาในการทำงานมากขึ้น มีแหล่งในการสื่อสารเพิ่มขึ้นมีเวลาพักผ่อนมากขึ้น เนื่องจากประหยัดเวลาในการเดินทางหรือมีกิจกรรมนันทนาการที่เกี่ยวข้องกับเครื่องคอมพิวเตอร์มากขึ้น เป็นต้น และในแง่ของกลุ่ม เช่น จากเดิมต้องส่งเอกสารผ่านโทรสาร ก็สามารถส่งเอกสารผ่านอีเมล การเก็บข้อมูลหรือส่งผ่านข้อมูลข่าวสารจำนวนมากศาลได้ในเครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องเดียว เป็นต้น (John December, <http://www.december.com/cmcc/study/center.html>)

การสื่อสารที่ดีที่สุดอีกสื่อหนึ่งสำหรับนักเรียนผู้พิการทางการได้ยินคือ สื่ออินเทอร์เน็ต เพราะด้วยหลักการการสื่อสารของคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตที่มุ่งเน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์กัน โดยที่ไม่จำเป็นต้องเห็นหน้าหรือได้ยินเสียง ที่ยิ่งเอื้ออำนวยสำหรับนักเรียนผู้พิการทางการได้ยินที่ไม่สามารถจะกระทำได้นอกจากการใช้ภาษามือ แต่การใช้สื่ออินเทอร์เน็ตนั้นสามารถใช้อวัจนภาษาในการสื่อสาร ค้นคว้าหาความรู้ แม้กระทั่งติดตามข่าวสารบ้านเมืองเพื่อให้รู้เท่าทันสังคม

จากการให้สัมภาษณ์ของนักเรียนผู้พิการทางการได้ยินรายหนึ่งอธิบายถึงความต้องการสื่ออินเทอร์เน็ตว่า “การมีอินเทอร์เน็ตเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิตทำให้ชีวิตง่ายขึ้น อินเทอร์เน็ตเป็นตัวช่วยที่สำคัญอีกอย่างในการดำเนินชีวิตที่ทำให้รู้ทันข่าวสารของสังคม เพราะไม่ใช่ทุกสื่อที่ผู้พิการทางการได้ยินจะเข้าใจได้ นอกจากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และโทรทัศน์ที่ผู้พิการทางการได้ยินจะเข้าถึงได้ แต่มีเพียงไม่กี่สถานที่ที่จะมีรายการสำหรับผู้พิการทางการได้ยินที่มีล่ามแปล แต่อินเทอร์เน็ตทำให้เราเข้าถึงข่าวได้ทันเหตุการณ์ รู้เท่าทันโลก และรู้สึกเท่าเทียมกับคนหูปกติ” และอีกรายหนึ่งให้สัมภาษณ์ว่า “อินเทอร์เน็ตช่วยให้ทำการบ้านได้ง่ายขึ้น ไม่

ว่าเราอยากรู้เรื่องอะไรก็หาได้จากอินเทอร์เน็ต บางครั้งอาจารย์ก็บอกมาให้หาคำตอบจากอินเทอร์เน็ต และยังคงคุยกับเพื่อนไปพร้อมๆ กันได้ด้วย”

จากบทสัมภาษณ์นี้ ทำให้ทราบว่าผู้พิการทางการได้ยินจำนวนไม่น้อยหันมาใช้สื่ออินเทอร์เน็ตเพราะทุกคนสามารถเข้าถึงได้ง่ายติดตามเมื่อไหร่ก็ได้ ทั้งยังเป็นแหล่งข้อมูลในการค้นคว้าหาความรู้มาประกอบบทเรียนเพื่อผลการศึกษาที่ดีขึ้น อีกประการที่สำคัญคือเป็นแหล่งแบ่งปันข้อมูล และช่องทางในการพบปะพูดคุยหลักที่ผู้พิการทางการได้ยินจะสามารถติดต่อกันทั้งโปรแกรมสนทนาอย่าง MSN ที่ใช้ตัวอักษรในการสื่อสารเป็นหลัก ช่องทางการสื่อสารนี้ผู้พิการทางการได้ยินสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้พิการทางการได้ยินด้วยกันเองและติดต่อสื่อสารกับผู้คนปกติ ทั้งยังสามารถติดต่อสื่อสารกันเป็นภาษามือด้วยโปรแกรมสนทนาผ่านระบบอินเทอร์เน็ตอย่าง Camfrog ที่ผู้พิการทางการได้ยินนิยมใช้ติดต่อสื่อสารกันเองโดยข้ามช่องว่างของระยะทางแต่ยังสามารถเห็นอากัปกิริยาของการสื่อสารผ่านทางภาษามือ ทั้งนี้ผู้พิการทางการได้ยินก็เลือกที่จะเปิดรับสื่อตามความต้องการ

การที่ผู้รับสารจะเลือกเปิดรับสื่อชนิดต่างๆ นั้นขึ้นอยู่กับเกณฑ์ในการเลือกสื่อ ดังนั้นการเลือกสื่อที่สามารถจัดหาได้ (Availability) ผู้รับสารจะเลือกรับสื่อที่ไม่ต้องใช้ความสามารถมาก เช่นเดียวกับนักเรียนผู้พิการทางการได้ยินเลือกเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่าสื่ออื่นๆ เพราะนอกจากจะรับทราบข่าวสารแล้วยังสามารถพูดคุยสนทนาได้อีกด้วย อีกทั้งยังค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ทันทีที่ต้องการข้อมูลเพิ่มเติมจากเรื่องนั้นๆ (จารุวรรณ กิตตินราภรณ์, 2550, บทคัดย่อ) การที่ผู้พิการทางการได้ยินเลือกใช้สื่ออินเทอร์เน็ต เป็นช่องทางการสื่อสารนั้นเนื่องจากเป็นสื่อที่สะดวกตามความนิยมของโลกในปัจจุบัน เพราะเป็นสื่อที่มีลักษณะเฉพาะ

ที่พวกเขาเหล่านั้นสามารถติดต่อสื่อสารกันได้
อย่างไม่มีขอบเขตของเวลาและสถานที่มาอีกกัน
ว่าจะใช้ภาษามือได้ก็ต่อเมื่อเจอหน้าเท่านั้น แต่
สามารถใช้โปรแกรมสนทนาออนไลน์อย่าง Skype,
MSN และ Camfrog เป็นต้น เพราะสอดคล้องกับ
ความเป็นตัวเองของผู้พิการทางการได้ยิน

การใช้สื่ออินเทอร์เน็ตของผู้พิการ ทางการได้ยิน

จากผลวิจัยเรื่อง “การเปิดรับสื่ออิน-
เทอร์เน็ตของนักเรียนผู้พิการทางการได้ยิน”
ซึ่งเก็บข้อมูลจาก นักเรียนผู้พิการทางการได้ยิน
ที่ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน กำลังศึกษาอยู่ในระดับ
มัธยมศึกษา โรงเรียนเศรษฐเสถียร และโรงเรียน
โสตศึกษาทุ่งมหาเมฆ พบว่านักเรียนผู้พิการ
ทางการได้ยินส่วนใหญ่เปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ตอยู่
ในระดับน้อย

จากการเข้าไปทำการศึกษาในโรงเรียน
ทั้งสองพบว่านักเรียนจะสามารถใช้ ห้อง
คอมพิวเตอร์และสื่ออินเทอร์เน็ตได้ก็ต่อเมื่อมี
อาจารย์มาคอยควบคุม เนื่องจากทั้ง 2 โรงเรียน
ไม่มีอาจารย์หรือบุคลากรประจำห้องคอมพิว-
เตอร์ ด้วยเหตุที่นักเรียนผู้พิการทางการได้ยิน
ส่วนใหญ่เมื่อมีโอกาสใช้สื่ออินเทอร์เน็ตจะใช้เพื่อ
ความบันเทิง ผ่อนคลายความเครียด เล่นเกมส์
อ่านข่าวบันเทิง หรือหาเพื่อนทางอินเทอร์เน็ต
เป็นส่วนใหญ่

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ประจำห้องคอม-
พิวเตอร์โรงเรียนเศรษฐเสถียรกล่าวว่า “อาจารย์
ไม่สามารถปล่อยให้เด็กๆ ใช้อินเทอร์เน็ตได้
ตามลำพัง เนื่องจากหลายๆ ครั้งนักเรียนโดด
เรียนมาห้องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ต
เล่นเกมส์ แชทกับเพื่อน ติดตามข่าวสาร และ
หาข้อมูลเพื่อการเรียน แต่ถ้าต้องโดดเรียนมา
อาจารย์ก็ต้องหาวิธีแก้ไขแต่ไม่ได้ถึงขั้นออกกฎ
เกณฑ์ แต่เป็นที่รู้กันว่า ต้องมีอาจารย์อยู่ในห้อง

ด้วยเท่านั้น ถึงจะเข้ามาใช้อินเทอร์เน็ตได้ เพราะ
แก้ปัญหาหลายๆ ครั้งที่มีอาจารย์ผู้สอนหลายๆ
ท่านมาตามนักเรียนในชั้นเรียนของตัวเองที่ห้อง
คอมพิวเตอร์ ซึ่งนั่นจะทำให้เสียการเรียน” จาก
เหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นจึงเป็นเหตุผลในการ
เปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ตที่ยังน้อยอยู่ของนักเรียนผู้
พิการทางการได้ยิน

อีกทั้งผลการศึกษายังพบข้อจำกัดที่ทำให้
การเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ตของนักเรียนผู้พิการ
ทางการได้ยินยังน้อย แต่กลับมีความต้องการใน
การใช้ประโยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ตกลับสูง โดย
ใช้ประโยชน์ในด้านการเรียนเพื่อช่วยค้นคว้าหา
ข้อมูลความรู้และใช้เพื่อความบันเทิง ผ่อนคลาย
ความเครียด แชทพูดคุยสนทนาในระดับมาก
จากการสัมภาษณ์พบว่า นักเรียนมีการใช้ประ-
โยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ตมากแต่ส่วนใหญ่ยังขาด
ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น ทำให้ใช้
ประโยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ตไม่เต็มประสิทธิ-
ภาพ เพราะขาดทักษะการพิมพ์อันเป็นทักษะ
ที่สำคัญในการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในการติดต่อ
สื่อสารของผู้พิการทางการได้ยิน ทั้งนี้ยังเกิดจาก
การขาดบุคลากรที่คอยให้ความรู้เกี่ยวกับทักษะ
เบื้องต้นในการใช้อินเทอร์เน็ตและทักษะการ
พิมพ์ เพราะธรรมชาติของผู้พิการทางการได้ยิน
จะมีความเข้าใจในภาษาเขียนแตกต่างจากคน
ปกติทั่วไป

นอกจากทักษะเบื้องต้นที่เป็นข้อจำกัดแล้ว
จำนวนคอมพิวเตอร์ที่โรงเรียนก็ไม่เพียงพอกับ
ความต้องการของนักเรียนผู้พิการทางการได้ยิน
ซึ่งแตกต่างจากนักเรียนในโรงเรียนปกติทั่วไป
ที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับใช้งานในโรงเรียน
เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ความต้องการความ
เทียบเท่าในการเข้าถึงสื่อของเด็กผู้พิการทาง
การได้ยินนั้นสูงมาก เพราะนอกจากจะเป็นช่อง
ทางการสื่อสารที่ดี ได้รับความรู้จากการค้นคว้า
ท่องโลกอินเทอร์เน็ตในสิ่งที่ตนเองอยากรู้ ความ
เพลิดเพลินกับโลกของสื่อออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็น
การสนทนาผ่าน Camfrog ที่นักเรียนผู้พิการ

ทางการไต่ถามเหล่านี้จะสามารถสื่อสารกันผ่านภาษามือได้เหมือนอยู่ใกล้กัน และการแสวงหาความบันเทิงอื่นๆจากสื่ออินเทอร์เน็ต อีพ็ทโหลดรูปภาพ ติดตามข่าวสารความบันเทิง หรือแม้กระทั่งดูหนังออนไลน์และการเล่นเกมออนไลน์ที่ผลการวิจัยออกมาว่า เด็กเหล่านี้มีการใช้ประโยชน์จากสื่อในด้านความบันเทิงมาก และจากการสัมภาษณ์ยังทำให้ทราบข้อมูลว่า ทำไมเด็กเหล่านี้ถึงใช้สื่อออนไลน์ในการแสวงหาความบันเทิง

เนื่องจากสื่อออนไลน์ไม่ได้ระบุตัวตนที่ชัดเจนว่าเด็กพิกการเหล่านี้เป็นใคร มีความผิดปกติทางร่างกายหรือไม่ ดังนั้นจึงทำให้เด็กผู้พิกการทางการไต่ถามเหล่านี้รู้สึกได้รับการยอมรับจากคนภายนอกที่ปกติทั่วไป นอกเหนือจากการได้รับการยอมรับจากเพื่อนที่เป็นผู้พิกการทางการไต่ถามด้วยตนเองดังที่กล่าวไปแล้ว ยังมีเด็กบางคนที่ไม่สามารถเข้าถึงสื่ออินเทอร์เน็ตได้ ด้วยความไม่พร้อมประการต่างๆ ข้างต้น อีกทั้งในเรื่องของอัตราผลในการเข้าถึงสื่อบันเทิงต่างๆ บนสื่ออินเทอร์เน็ตก็เช่นเดียวกัน ผลการศึกษาครั้งนี้ยังพบอีกว่า ถึงแม้สื่ออินเทอร์เน็ตถูกมองว่าเป็นสื่อที่เปิดกว้าง ทุกคนทุกสถานะสามารถเข้าถึงได้ แต่ไม่ใช่กับผู้พิกการทางการไต่ถาม เพราะประการสำคัญที่ขาดและยังไม่ได้รับการตอบสนองเท่าที่ควร ณ ปัจจุบันนี้คือ ไม่สามารถไต่ถามเสียงต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับภาพที่เห็น ผู้พิกการทางการไต่ถามเหล่านี้จึงต้องการเว็บไซต์ดูหนังออนไลน์สำหรับผู้พิกการทางการไต่ถามที่มีล่ามภาษามือคอยแปล เพื่อให้ผู้พิกการทางการไต่ถามเข้าถึงสื่ออินเทอร์เน็ตได้อย่างเท่าเทียมกับคนปกติ

ความเหลื่อมล้ำทางด้าบเทคโนโลยี

ปัจจุบันถึงแม้จะเป็นยุคข้อมูลสารสนเทศและความรู้ (Information and Knowledge Society) ยังมีการเกิดช่องว่างของ “ผู้มีข่าวสาร”

และ “ผู้ไร้ข่าวสาร” ระหว่างกลุ่มประชากรต่างๆ ซึ่งปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้เกิดช่องว่างทางการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารคือ ความไม่เท่าเทียมกันของโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ (NECTEC), 2544) อีกทั้งการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสามารถสร้างความแตกต่างในเรื่องของรายได้ สถานภาพทางสังคมและการเรียนรู้เป็นอย่างมาก หรืออาจเรียกได้ว่าคนที่สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารมีความได้เปรียบมากกว่าคนที่ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ ซึ่งนำไปสู่ความแตกต่างในด้านการศึกษา รวมทั้งสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ

เมื่อพิจารณาจากลักษณะเฉพาะของกลุ่มประชากรในเรื่องของการไต่ถาม กลุ่มผู้พิกการทางการไต่ถามเองก็เป็นอีกหนึ่งกลุ่มที่ขาดโอกาสในการเข้าถึงสื่ออินเทอร์เน็ต ถึงแม้ว่าสื่ออินเทอร์เน็ตจะเป็นเครื่องมือหนึ่งที่เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกลุ่ม แต่กลุ่มผู้พิกการทางการไต่ถามจำนวนไม่น้อย ที่ขาดการเหลียวแลและขาดโอกาส ทั้งนี้ปัญหาเรื่องสถานภาพเป็นอีกปัญหาหนึ่งที่เราควรให้ความสำคัญและร่วมมือกันผลักดันให้เกิดความเท่าเทียมในการเข้าถึงสื่อ เพื่อร่วมกันช่วยพัฒนาให้ประเทศกำลังพัฒนากลายเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วในด้านสิทธิความเท่าเทียมกันถึงแม้บางคนอาจจะมองประเด็นนี้เป็นประเด็นที่ไม่น่าสนใจ แต่ก็ก็เป็นจุดหนึ่งที่มีความสำคัญไม่น้อย ตามที่ปฏิญาณสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนที่กล่าวไว้ไม่มีข้อไหนที่แบ่งข้อจำกัดของคนพิกการ

อนาคตสื่อออนไลน์กับผู้พิกการ

จากผลการวิจัยซึ่งพบว่า ความคาดหวังจากสื่ออินเทอร์เน็ตของนักเรียนผู้พิกการทางการไต่ถามส่วนใหญ่ต้องการเข้าถึงสื่ออินเทอร์เน็ตให้มากกว่าเดิมที่เป็นอยู่ โดยคาดหวังให้มีคอม-

พิวเตอร์สำหรับใช้อินเทอร์เน็ตให้เพียงพอกับนักเรียนทุกๆ คน จากความคาดหวังนี้จึงพบข้อเสนอว่าหน่วยงานรัฐบาลและเอกชนอย่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มูลนิธิอนุเคราะห์คนหูหนวก ควรร่วมมือแก้ไขปัญหานี้โดยเพิ่มจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอแก่จำนวนนักเรียน เพื่อยกระดับความเท่าเทียมกันในการเข้าถึงสื่ออินเทอร์เน็ต

ผลการศึกษายังพบอีกว่า นักเรียนผู้พิการทางการได้ยินมีปัญหาและอุปสรรคเรื่องขาดทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานในการเข้าถึงสื่ออินเทอร์เน็ต รวมถึงคาดหวังให้มีการฝึกอบรมการใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น และการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในโรงเรียน ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานน่าจะมีความรู้เพิ่มเติมพูนทักษะเบื้องต้นในการใช้คอมพิวเตอร์ ทักษะการพิมพ์ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษแก่นักเรียนผู้พิการทางการได้ยิน

บรรณานุกรม

- จาวรรรณ กิตตินราภรณ์. 2550. พฤติกรรมการเปิดรับ การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจจากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เวิลด์ ไรด์ เว็บ (World Wide Web : WWW.) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จินดารัตน์ บวรบริหาร. (2548). ความรู้เท่าทันสื่อประเมินความเสี่ยงและพฤติกรรมการ ป้องกันตัวเองของนักเรียนชั้นมัธยมปลายในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษาคณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิรัตน์ชัย ยงวนิชย์. การศึกษาผลของการอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาเป็นภาษาเขียนร่วมกับภาพทำภาษามือ ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ ความคงทนในการเรียนรู้ และทัศนคติต่อรูปแบบหนังสือของนักเรียนหูหนวก. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2535.
- ศรียา นิยมธรรม และประภัสร นิยมธรรม. พัฒนาการทางภาษา. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ, 2519.
- แสงเดือน ทวีสิน. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยเส็ง, 2545
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2542
- John December, Computer-Media Communication, from <http://www.december.com/cmcc/study/center.html>.

การลดช่องว่างในการเข้าถึงสื่ออินเทอร์เน็ตของผู้พิการนั้นจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรอิสระ และระบบการศึกษา การลดช่องว่างทางเทคโนโลยีสารสนเทศไม่ใช่การแก้ปัญหาที่ยั่งยืนเพียงแต่การซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์หรือติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ต แต่การแก้ปัญหาที่ยั่งยืนนั้นควรแก้ปัญหาโดยเน้นไปที่ตัวบุคคลด้วยการให้ความรู้แก่ผู้พิการทางการได้ยินให้เข้าใจถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ สอนให้เห็นถึงความสำคัญตลอดจนวิธีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเหล่านี้ในบริบทชีวิตของตน รวมถึงเครื่องมืออุปกรณ์จำนวนคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพรองรับเทคโนโลยีใหม่ๆ เพิ่มขึ้น ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจะหมดไปเมื่อทุกๆ ฝ่ายหันมาให้ความสำคัญกับผู้พิการ ร่วมมือกันแก้ปัญหาเพื่อความเท่าเทียมกันของคนปกติและคนพิการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542